

Legea referitoare la regimul cetatilor dacice din Muntii Orastiei, sesizata la CCR de presedintele Iohannis

Presedintele Klaus Iohannis a trimis marti Curtii Constitutionale a României o sesizare de neconstitutionalitate asupra actului normativ pentru modificarea si completarea Legii nr. 23/2020 privind regimul juridic al Cetatilor dacice din Muntii Orastiei, care fac parte din Lista patrimoniului mondial UNESCO si unele masuri pentru protejarea acestora.

Actul normativ, care i-a fost transmis sefului statului pe 14 octombrie în vederea promulgarii, are ca obiect de reglementare modificarea si completarea Legii nr. 23/2020 privind regimul juridic al Cetatilor dacice din Muntii Orastiei, precum si unele masuri care vizeaza scoaterea din fondul forestier a terenurilor din zona de sit si zona de protectie a Cetatilor dacice, procedura privind exproprierea unor terenuri aferente ansamblurilor si siturilor istorice si arheologice care fac parte din Cetatile dacice din Muntii Orastiei, respectiv preluarea în domeniul public judetean a cetatilor înscrise în inventarul domeniului public national.

Presedintele Iohannis apreciaza ca, prin modalitatea de reglementare si prin continutul normativ, legea contravine unor norme si principii constitutionale.

Şeful statului arata ca prevederea potrivit careia "prin derogare de la prevederile art. 35 - art. 37 alin. (1) si art. 41 din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, terenurile din fondul forestier national pe amplasamentul carora se afla zona de sit (zona 1) a Cetatilor dacice din Muntii Orastiei si zona de protectie (zona 2) se scot definitiv din fondul forestier national, fara plata si fara compensare", încalca dispozitiile art. 1 alin. (5) din Constitutie prin lipsa de claritate a normei care nu permite identificarea exacta a obiectului reglementarii, respectiv a terenurilor care fac obiectul scoaterii din fondul forestier national, fara plata si fara compensare.

Presedintele Iohannis arata ca, tinând cont ca legea vizeaza o suprafata mai mare de 10 ha, solicitarea de scoatere definitiva din fondul forestier national ar fi trebuit aprobata de catre Guvern, la propunerea autoritatii publice centrale care raspunde de silvicultura, cu avizul structurii teritoriale de specialitate.

"Competenta Guvernului în aceasta materie este stabilita fara echivoc, iar eventuala derogare de la unele sau de la toate dispozitiile procedurale din materia asigurarii integritatii fondului forestier national ar fi trebuit sa-si mentina acelasi caracter general ce caracterizeaza întreaga procedura instituita prin Codul silvic", spune seful statului.

Presedintele Iohannis subliniaza ca prin folosirea sintagmei "se scot definitiv din fondul forestier national", Parlamentul a adoptat un act cu caracter individual, care vizeaza bunuri determinate, prin raportare la delimitarea zonelor de sit si de protectie aferente Cetatilor dacice.

"În cazul în care Parlamentul îsi aroga competenta de legiferare, în domeniul rezervat puterii executive, se încalca principiul separatiei si echilibrului puterilor în stat, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constitutie. Acceptarea ideii potrivit careia Parlamentul îsi poate exercita competenta de autoritate legiuitoare în mod discretionar, oricând si în orice conditii, adoptând legi în domenii care apartin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constitutionale ale acestei autoritati, consacrate de art. 61 alin. (1) din Constitutie, si transformarea acesteia în autoritate publica executiva, aspect ce contravine si prevederilor art. 102 alin. (1) din Constitutie ce consacra rolul Guvernului în acest caz", adauga el.

Presedintele Iohannis afirma ca în masura în care se interpreteaza ca scoaterea definitiva din fondul forestier national se produce prin efectul legii criticate, iar nu printr-un act administrativ al Guvernului, atunci beneficiarul

acestui demers nu poate fi identificat, în absenta unui solicitant expres prevazut de textul de lege. Iar pentru ipoteza în care s-ar interpreta ca beneficiari ar fi Consiliul Judetean Hunedoara (pentru terenurile aferente Cetatilor dacice Sarmisegetusa Regia, Costesti-Blidaru, Luncani-Piatra Rosie, Costesti Cetatiie si Banita) si Consiliul Judetean Alba (pentru terenul aferent Cetatii Capâlna), lipsa solicitarilor din partea acestor consilii judetene pune în discutie si încalcarea principiului constitutional al autonomiei locale, instituit de art. 120 din Legea fundamentala.

Şeful statului apreciaza ca solutia de scoatere a terenurilor din fondul forestier national fara plata si fara compensare încalca si dispozitiile art. 35 din Constitutie privind protectia dreptului la un mediu sanatos, respectiv art. 135 alin. (2) lit. e) referitor la obligatiile statului în domeniul mediului.

Presedintele Iohannis adauga faptul ca legiuitorul realizeaza o confuzie între bunuri protejate de regimul juridic al monumentelor istorice, zone declarate ca situri arheologice de interes prioritar, respectiv terenurile aferente acestora, folosindu-le în cuprinsul unor norme cu semnificatii diferite si care reglementeaza operatiuni juridice diferite.

Şeful statului arata si ca, prin reglementarea neclara a procedurii aplicabile în materie de expropriere cu privire la aceste bunuri, precum si prin necorelarea cu ansamblul reglementarilor existente, se încalca prevederi din Constitutie, lipsind titularii dreptului de proprietate asupra unor terenuri aferente ansamblurilor si siturilor istorice si arheologice care fac parte din Cetatile dacice din Muntii Orastiei de posibilitatea de a identifica regulile aplicabile, afectându-se totodata securitatea raporturilor juridice.

De asemenea, el arata ca sunt încalcate si dispozitiile art. 48 alin. (4) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnica legislativa si, implicit, a dispozitiilor art. 1 alin. (5) din Constitutie.

Presedintele Iohannis mentioneaza si ca, data fiind importanta monumentelor istorice în discutie, recunoscute ca parte a patrimoniului mondial UNESCO, transferul proprietatii acestora, prin lege, catre unitati administrative teritoriale aduce atingere art. 33 din Constitutia României, cât si obligatiilor statului român de a adopta masurile necesare pentru protejarea acestor elemente de patrimoniu cultural universal. El adauga faptul ca preluarea cetatilor dacice de catre consiliile judetene aduce atingere si proprietatii publice a statului, fiind încalcate si dispozitiile art. 1 alin. (5) din Constitutie care consacra principiul legalitatii.

"Prin transferul proprietatii asupra unor bunuri din patrimoniul cultural mondial cu o valoare universala exceptionala din punct de vedere istoric, interventia legiuitorului vine în contradictie si cu obligatiile statului român asumate potrivit art. 4 si art. 5 lit. d) din Conventia din 16 noiembrie 1972 privind protectia patrimoniului mondial, cultural si natural, cu consecinta încalcarii art. 11 alin. (1) din Constitutie, potrivit caruia statul român se obliga sa îndeplineasca întocmai si cu buna-credinta obligatiile ce-i revin din tratatele la care este parte", arata seful statului.

Presedintele Iohannis precizeaza ca legea criticata a fost adoptata cu încalcarea principiului legalitatii statuat în art. 1 alin. (5) din Constitutie.

Mai mult, el afirma ca nerespectarea procedurii legale si lipsa manifestarii de vointa a Consiliului Judetean Hunedoara si, respectiv, a Consiliului Judetean Alba de a prelua în proprietate aceste bunuri, atrage si încalcarea art. 120 alin. (1) din Constitutie ce consacra principiul autonomiei locale.

"Parlamentul nu îsi poate exercita competenta de autoritate legiuitoare în mod discretionar, oricând si în orice conditii, adoptând legi în domenii care apartin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, decât cu încalcare art. 61 alin. (1) din Constitutie, si transformarea acesteia în autoritate publica executiva, aspect ce contravine si prevederilor art. 102 alin. (1) din Constitutie ce consacra rolul Guvernului", se arata în sesizare.

Şeful statului subliniaza ca, având în vedere ca transferul bunurilor ce fac obiectul de reglementare al art. unic pct. 3 din legea criticata se face prin lege organica, iar nu prin act individual - hotarâre a Guvernului, legea dedusa controlului de constitutionalitate a fost adoptata cu încalcare a principiului separatiei si echilibrului puterilor în stat, a principiului legalitatii si a principiului autonomiei locale, precum si cu nesocotirea rolului constitutional al Parlamentului, al Guvernului, dar si celui al Curtii Constitutionale.

Presedintele Iohannis solicita CCR sa admita sesizarea de neconstitutionalitate si sa constate ca legea este neconstitutională.